

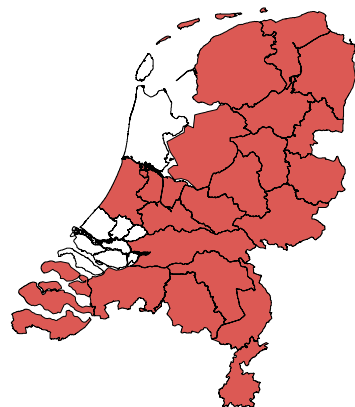
Tabel 2

Levendbarende hagedis *Lacerta vivipara*

Een kleine hagedis, die zonder staart ongeveer 7cm lang is en met staart 14 cm lang. De rug is bruin met soms een bronsachtige glans. Mannetjes hebben een gele tot oranje buik en vrouwtjes een lichtgele buik. Jonge hagedissen zijn donkerbruin met een grijszwarte buik.

Foto: Jeroen Brandjes/Bureau Waardenburg

- soort niet waargenomen
- soort (recent) waargenomen

2

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec

Groen: Werkzaamheden mogelijk. Oranje: Werkzaamheden mogelijk: ja, mits na overleg met ecooloog en eventuele mitigerende maatregelen. Rood: Werkzaamheden mogelijk: nee, tenzij toestemming van de ecooloog en mitigerende maatregelen worden genomen.

Bestendig beheer en onderhoud (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Maaien	Zie gedragscode, aanvullend: Extensief en gefaseerd maaien: maximaal 2 keer per jaar en minimaal 25% van de vegetatie laten staan. Vanaf oktober t/m februari. Maaisel niet meteen afvoeren.
Schonen	-
Baggeren	-
Begrazen	Zie gedragscode, aanvullend: Extensief graasbeheer.
Snoeien/dunnen	Zie gedragscode, aanvullend: Gefaseerd dunnen: per keer niet meer dan een traject van 100 meter. Bij struwelen/houtwallen een gedeelte van de begroeiing sparen. Eens in de 5 à 10 jaar boomvormers verwijderen. Dood hout laten liggen en takhout op stapels leggen.
Onderhoud waterkeringen	Zie gedragscode, aanvullend: Dijktaaluds niet afdekken vanaf oktober t/m februari.
Onderhoud verhardingen	-

Ruimtelijke ontwikkelingen & inrichting (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Vorbereiding van nieuwe werken	Zie gedragscode
Verwijderen bovengrond/ graafwerkzaamheden	Zie gedragscode Van februari t/m september.
Sloop kunstwerken en gebouwen	-
Bouwactiviteiten	-
Afdammen/dempen/vergraven	-
Leefgebied	Zeer divers, maar vooral in heidegebieden, hoogvenen, schrale graslanden, open plekken in bossen en rijk begroeide bosranden. Wegbermen, dijktaaluds, hagen en houtwallen kunnen deel uitmaken van het leefgebied.

Gebruik van het leefgebied
De hagedis leeft vooral op vochtige en dicht begroeide plaatsen, zoals overgangen tussen bos en heide en oevers van vennen. Dichte vegetatiestructuren worden als dekking gebruikt en open plekken om op te warmen. Voor het opwarmen klimt de soort vaak op boomstronken, dode takken en weidpalen en soms klimt hij hoog de vegetatie in. Overwintering vindt plaats in grote pollen, onder boomstronken of in hopen onder de grond. Per jaar kan de hagedis zich over een afstand van meer dan één kilometer verplaatsen.

Vervolg: zie pagina 2

Vervolg

Levendbarende hagedis *Lacerta vivipara*

Voornaamste voedselbronnen	Kleine ongewervelden en wormen.
Leefwijze door het jaar heen	Winterslaap vanaf oktober tot maart. Ze worden actief bij zonnig weer, vooral vanaf april. De paartijd loopt van april tot half mei, soms ook nog in juni. De eieren ontwikkelen zich in het vrouwtje (levend-barend). Eind juli of begin augustus zet het vrouwtje de eieren af. De jongen kruipen direct na de eiafzet uit het ei. Leefgebieden van verschillende individuen overlappen elkaar sterk. De soort is nauwelijks territoriaal.
Aanbevelingen	<ul style="list-style-type: none"> - Vernatting. - Ontsnippering. - Extensief akkerrand- en wegbermbeheer. - Creëren van overgangen, bijvoorbeeld droog- nat-gradiënten, struweel in heide, etc. - Periodiek beheer van bermen, houtwallen en graften om te voorkomen dat ze als gevolg van successie voor de soort ongeschikt raken.
Belang waterschap	Ondergeschikt belang
Verspreiding binnen Nederland	Verspreid over Nederland. Vooral op de zandgronden met uitzondering van de duinstreek en in hoogveen.
Rode lijst	Gevoelig
Beschermingsstatus	
Habitatrichtlijn	-
FF-wet	Tabel 2
Bronnen	Van Diepenbeek en Creemers, 2006. Dienst landelijk gebied, 2007. Websites: www.minlnv.nederlandsesoorten.nl ; www.stowa.nl